

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGEDI VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

73. évfolyam
212. szám
1983.
szeptember 8.,
csütörtök
Ara:
1,40 forint

Társadalmi vita az új választójogi törvényről

Holnap ismertetjük a javaslatot
Tanácskozás a népfrontban

A Hazafias Népfront Országos Tanácsa társadalmi vitára bocsátja az országgyűlési képviselők és a tanácsstagok választásáról szóló törvényjavaslatot. A közeli napokban kezdődő eszmecserekről tartották szerdán tájékoztatót a megyei népfrontbizottságok titkárai, a közjogi munkabizottságok vezetői és a tömegkommunikációs eszközök képviselői részére a Hazafias Népfront Belgrád rakparti székházában.

A tanácskozás résztvevőit Pozsgay Imre, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkára köszöntötte, majd dr. Petrik Ferenc igazságügyi miniszterhelyettes ismertette az új törvényjavaslat fontosabb elemeit. Előljáróban elmondta: a törvényjavaslat előkészítésekor abból indult ki, hogy választási rendszerünk alkotmányos elvei és szabályai a gyakorlatban beváltak; jól szolgálják társadalmi céljainkat. A fejlett szocialista társadalom építésének követelményei azonban — így különösen a szocialista demokráziához valóbb fejlődése és a népképviseleti testületek tevékenységének hatékonyabbá tétele — szükségessé teszi választási rendszerünk továbbfejlesztését. Ez annak érdekében is szükséges, hogy bővíljenek az állampolgári jogok gyakorlásának lehetőségei, erősödjék a népképviseleti testületek társadalmi, politikai szerepe, egyszerűsödjön a választások előkészítése és lebonyolítása.

A törvényjavaslat tartalmáról szólva a miniszterhelyettes kifejtette, hogy a jól bevált rendelkezéseket továbbra is fenntartották, megőrizték. Választási rendszerünk tehát a jövőben is az általános, egyenlő és közvetlen választójog, a titkos szavazás elvén alapul. Emellett azonban számos új rendelkezést is megfogalmaztak, például azért, hogy a többes jelölés érdekében hozott intézkedések, a bevezetett és alkalmazott politikai módszerek hatékonyabbak legyenek. Nem vált általánossá ugyanis a többes jelölés, s ennek elsősorban szubjektív okai voltak. A választásokról második, harmadik helyre szorult jelölt — úgymond — bukott embernek érezte magát. A törvényjavaslat a politikai módszerek mellett most jogi eszközökkel is biztosítja, hogy a választókerületekben a képviselők és a helyi tanácsstagok választásakor mindenütt két, vagy több jelölt állítsanak. Azok a jelöltek, akik a második, vagy harmadik helyre szorulnak — feltéve, hogy megszerzik az érvényes szavazatoknak legalább az egynegyedét — pótképviselők, illetőleg póttanácsstagok lesznek. Azaz: választókerületük mandátumának megüresedése esetén — újabb választás nélkül — a képviselő, illetve a tanácsstag helyébe lépnek.

A törvényjavaslat további lényeges új rendelkezése, hogy a társadalmi életben jelentős tevékenységet kifejtő, kiemelkedő személyiségek köréből mintegy tíz százaléka országos választási listán. Erősíti a társadalmi életben jelentős tevékenységet kifejtő, kiemelkedő személyiségek köréből mintegy tíz százaléka országos választási listán. Erősíti a társadalmi életben jelentős tevékenységet kifejtő, kiemelkedő személyiségek köréből mintegy tíz százaléka országos választási listán. Erősíti a társadalmi életben jelentős tevékenységet kifejtő, kiemelkedő személyiségek köréből mintegy tíz százaléka országos választási listán.

Pozsgay Imre zárószavában megállapította: szocialista demokráciánk megerősítésének, továbbfejlesztésének

legfőbb hasznélvezői maguk az állampolgárok lesznek. Alkotó, tudatos hozzájárulásuk, részvételük nélkül nem érhet el kellő eredményeket a most kezdődő eszmecsere-sorozat. Felelősségteljes megbízatást vállaltak a felkért vitavezetők is: szabad teret kell engedniük a kibontakozó nézetek — utközésnek. Hiszen a választási rendszer kapcsán természetesen egyéb témák is felvetődhetnek. S ez így helyes: az új választási jogszabály összefügg ugyanis közéletünk egészének demokratizmusával is. Az ezzel kapcsolatos véleményekről sem mondhatunk le, már csak azért sem, mert a demokrácia, a vele járó jogok gyakorlása nem szűkíthető le egyetlen, kiemelt alkalomra — hangoztatta. A társadalmi méreteket öltő viták tehát arra is hivatottak, hogy általuk tovább erősödjön, szilárduljon a szocialista nemzeti egység; az állampolgárok társadalmunk iránti elkötelezettsége mélyebb gyökereket eresszen — mondotta Pozsgay Imre.

Tájékoztató

Iparunk a BNV-n

Az őszi BNV-n részt vevő csaknem háromszáz iparvállalat és szövetség korszzerű termékei igazolják, hogy iparunk képes eleget tenni a piac igényeinek, ami egyben azt a kötelezettséget is jelenti számukra, hogy gyorsítsák meg a termék-szerkezet átalakítását, lendületesebben fokozzák árucikkjeik versenyképességét — mondotta szerdai sajtótájékoztatóján Juhász Ádám, ipari minisztériumi államtitkár. Mint mondotta, számos vállalat kiállított termékei is azt tükrözik, hogy a fogyasztási cikkek előállító cégek — különösen a textil- és ruházati iparban — eredményekre csak a konvertibilis export révén számíthatnak.

A BNV-n kiállításra kerülő termékek azt tükrözik — mutatott rá az államtitkár —, hogy iparvállalataink képesek áthidalni a gazdasági nehézségeket, emelni termékeik műszaki, esztétikai színvonalát. Az exporttörékvések révén elért eredmények nem utolsósorban a hazai ellátást is javítják, hiszen a belső piacra is korszerűbb, jobb színvonalú termékek jutnak. A fogyasztási iparcikkek közül — háztartási fémáruktól a fehérneműkig és a kozmetikumokig, a bűtoroktól a világitótestekig — ma lényegesen jobb választékot kínál az ipar, mint akár két esztendővel ezelőtt.

Az ipar ma már a korábbiaknál jobb partnere a kereskedelemnek. Közös alapként ki márká- és minitabulohálózatot, s sok esetben a gyártó vállalatok veszik át a nagykereskedelmi feladatát, így is bővülnek a termelők piaci ismeretei. Ugyanez elmondható a külkereskedelmi tevékenységről is. A BNV-n kiállításra kerülő új termékek is reprezentálják azt a törekvést, hogy a termelők mind a hazai, mind a külföldi piac ismeretében korszerűsítik termékeiket.

Közlekedési tárgyalások

Szerdán hazaérkezett Moszkvából a magyar küldöttség, amely Pullai Árpád közlekedési miniszter vezetésével a közlekedési együttműködés fokozásáról tárgyalt Nyikolaj Szergejevics Konarjov szovjet vasúti miniszterrel és vezető munkatársaival. Megvitatták a két ország közötti külkereskedelmi áruszállítások lebonyolításának tapasztalatait és közlekedési feltételeit, értékeltek az 1983-as esztendő eddigi áruszállítási eredményeit, meghatározták a következő hónapok konkrét feladatait, valamint a szükséges intézkedéseket.

A takarékoság hére

A DEFAG különös esete a DÉGÁZ-zal

Úgy tudjuk, hogy a jó tett jutalma — legalább dicséret. Am az élet ennek fonákját találja. Hogyan? Jól sáfárkodott a DEFAG vállalat, takarékosan dolgozott, pontosabban dolgozott a mostanság annyit emlegetett energiával, s ezért büntetésre ítéltetett. Tele vagyunk takarékoságra intő felhívásokkal, s akad egy cég, amely meg is hallja azokat, mire kötbérral sújtják. Az említett egyik vállalat a DEFAG. Történt, hogy szerződést kötött a gázzol-

gáttal, s megegyeztek az idén felhasználandó gázenergia mennyiségében. Kitűnő dolog, hiszen aki ad, tudja mennyit igényel a fogyasztója, a vásárló is megnyugodhat, egész évben biztosított számára a munkaeszköz. Nem tévedés: a DEFAG-nak a gáz zöme „szerszám”. Hallgatom a DÉGÁZ érvelését, hogy miért kér kötbért a tőle igényelt energia fel nem használt részéért. Hallgatom és elfogadhatónak vélem a magyarázatot. Az a kettősség adódott, hogy esetünkben megmaradt kétszáz ezer köbméter gáz a szolgáltatónak veszteség! Úgy történt ez, hogy a DEFAG megrendeli az országos diszpécser-szolgálatól a várhatóan szükséges éves energiát. Ezt negyedéves részletekben is meghatározzák, tehát lehetősége van folyamatosan módosítani a kért mennyiséget. A gáz szállítása — hiába „jön az magától” a csőkiyóban — is pénzbe kerül, mert felmerül a kompresszorköltség, amely tetemes összeg. Nyilván a több energia szállításához nagyobb nyomás kell, annak előállítására pénz, s ha a leszállított gázból maradék van, fölösleges fuvardíj keletkezik. Így érthetőnek tűnik az ügy.

A DÉGÁZ 130 nagytüzemi fogyasztóval áll szerződéses kapcsolatban. Ha feltételezzük, hogy valamennyi a kettől többet rendel, óriási lesz a szállítási költség. A szerződések szerint a fogyasztó tíz százalékkal többet vagy kevesebbet felhasználhat minden bejelentés, pontosabban bírság nélkül, viszont ha magasabb a százalékos arány, azt jeleznie kell az időszak lejártá előtt, sőt, havi módosításra is van lehetősége. Amennyiben ezt elmulasztotta, úgy kötbérgénnel lép föl a szolgáltató. Tehát fizetett a takarékosáért, lévén szerződési felelős.

Mit tehet a takarékos DEFAG? Kérheti a kötbér eltörlését (kérte is), fizethet és... és pereskedhet.

A DEFAG a kérelmében a kedvezően alakult időjárásra hivatkozott, hogy kevesebb energia felhasználásával is tudta teljesíteni a vállalt termelési kötelezettségét. Igen ám! Jó idők jártak kevesebbet fűtöttünk, maradt a gáz.

Mi lesz ezután? Pereskedés? Minden bizonnyal, de energiaszükség időben energiamegtakarítást büntetni? Különös! A. S.

Somogyi Károlyné felvételei

PIACI PILLANATOK SZEGEDEN